

Datum
2026-04-13

Diarienummer
MSN-00091-2026

Till Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande - Remiss av betänkande: En kortare instanskedja för mark- och miljöärenden

Remissinstansen diarienummer: 2026-02-19 KN2026/00379

Övergripande ställningstagande

Miljö- och samhällsnämnden ställer sig positiv till att införa en ny instansordning för ärenden och mål enligt plan- och bygglagen och miljöbalken. Detta kan innebära kortade tider för överprövningen och ge länsstyrelsen en tydligare roll som tillsynsvägledande myndighet.

För att förslaget ska ge effekt krävs dock tillräckliga resurser hos domstolarna. Det är även av vikt att domstolsprocessen känns överkomlig för både företag och privatpersoner vad gäller genomförande och kostnader. Utökad information om processen bedöms vara nödvändig.

Vad det gäller föreslagna förändringar i detaljplanprocessen anser nämnden att det är generellt bra förändringar/förtydliganden som föreslås.

Kommentarer till specifika delar av remissen

Avsnitt - Ny instansordning för ärenden och mål enligt plan- och bygglagen

Miljö och samhällsnämnden är positiv till att kommunala beslut om lov, start- och slutbesked, förhandsbesked och tillsyn enligt plan- och bygglagen inte längre ska överklagas till länsstyrelserna utan i stället ska överklagas direkt till mark- och miljödomstolarna. Att ta bort detta steg kan förhoppningsvis innebära en förkortning av tiden till lagakraftvunna beslut.

Nämnden vill dock understryka vikten av att mark- och miljödomstolarna tillförs tillräckliga resurser för den utökade rollen. Ändringarna kommer att öka antal ärenden vid MMD och det är avgörande att domstolarna har tillräckliga resurser att klara av denna ökning. Risken är annars att de förväntade tidsvinsterna uteblir.

Nämnden ser även positivt på att länsstyrelsen genom förslaget att slopa länsstyrelsen i instansordningen för överklagade beslut renodlas som tillsynsvägladande myndighet inom plan- och byggområdet.

Avsnitt - Ny instansordning för ärenden och mål enligt miljöbalken

Miljö- och samhällsnämnden ställer sig positiv till förslaget om ny instansordning för ärenden och mål enligt miljöbalken med samma skäl som för ärendena enligt plan- och bygglagen. Genom att slopa länsstyrelsen i instanskedjan för kommunala tillsynsbeslut enligt miljöbalken kortas tiden för lagakraftvunna beslut betydligt. Idag ligger överprövningar i olägenhetsärenden långa tider hos länsstyrelsen vilket innebär att medborgare kan utsättas för ohälsa under oskäligt lång tid eller med otrygghet för företag.

Förslaget innebär även här att länsstyrelsernas roll enligt miljöbalken renodlas och att länsstyrelserna får en tydlighet i sin tillsynsvägladande roll. Vidare vill nämnden även för denna ändring understryka vikten av att mark- och miljödomstolarna tillförs tillräckliga resurser för den utökade rollen

Avsnitt - Krav på tidsfrist för meddelande av dom efter huvudförhandling eller sammanträde införs i samtliga mål vid mark- och miljödomstol

I betänkandet föreslås en ny bestämmelse med innebörden att dom ska meddelas så snart som möjligt med hänsyn till målets art och omständigheterna i övrigt förs in i lagen om mark- och miljödomstolar. Av bestämmelsen ska framgå att om huvudförhandling eller sammanträde har hållits ska domen meddelas inom två månader efter det att förhandlingen eller sammanträdet avslutades, om det inte finns synnerliga skäl. Bestämmelsen ska gälla för alla mål i domstolen i vilka huvudförhandling eller sammanträde hålls. Nämnden anser att bestämmelsen är relevant och kan ge viss effekt för att korta tiden till lagakraftvunna beslut.

ÖSTERSUNDS KOMMUN

Yttrandet skickas till Klimat- och näringslivsdepartementet via e-post till kn.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till kn.me.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer KN2026/00379 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.